

Naslov: MAT: Potrošnja "gura" inflaciju uprkos recesiji

2579

BEOGRAD, 4. decembra (Tanjug) - Bruto domaći proizvod Srbije (BDP) u prošloj godini nije realno povećan za jedan odsto, kako se obično računa, već je realno opao u toj godini za oko dva odsto, izjavio je danas saradnik Ekonomskog instituta Stojan Stamenković.

To znači da je potrošnja opala manje od pada BDP-a, uz procenu da će BDP u ovoj godini realno opasti za 2,5 odsto, i ako se ima u vidu da je ukupna potrošnja realno opala lane za oko jedan odsto i u ovoj godini između 1,5 i dva odsto, izjavio je Stamenković na predstavljanju novog broja "Makroekonomskih analiza i trendova".

Prema njegovim rečima, to bi, uz sušu, osetno slabljenje dinara u prvoj polovini godine, monopole i kartele na tržištu, trebalo uzeti kao jedan od faktora jačanja inflacije u Srbiji uprkos recesiji.

Stamenković je naveo i da je usled optimistično planiranog rasta neizvesna putanja smanjivanja budžetskog deficita navedena u Fiskalnoj strategiji jer se umesto kumulativnog rasta za naredne tri godine od 7,6 odsto, može očekivati samo polovina tog rasta.

On je napomenuo i da se za naredne tri godine može očekivati negativni neto priliv kredita od oko dve milijarde evra - prvo zbog toga što banke u uslovima nove evropske regulative ne mogu uvećavati plasmane, a drugi razlog je što se stopa servisiranja duga, kao odnos plaćanja glavnica i kamata prema prilivu od izvoza robe i usluga, u 2013. penje na 40 odsto.

To je daleko iznad stope od 25 odsto koja se prihvata kao stopa koja ne ugrožava stabilnost u međunarodnim plaćanjima, dodao je on.

Situacija u finansijskom delu bilansa države postaje u uslovima visokih deficita problematična jer će u sledeće tri godine nedostajati oko 5,5 milijardi evra, pa se mogu istopiti devizne rezerve, rekao je Stamenković.

Alternativni scenario podrazumevao bi politiku očuvanja deviznih rezervi na približno ovogodišnjem nivou do kraja 2015, međutim, smanjila bi se raspoloživa sredstva, što znači da bi se ili smanjile investicije i ugrozio privredni rast ili bi opadala lična potrošnja, pri čemu je pitanje da li je to socijalno održivo, dodao je on.

S druge strane, ozbiljno smanjenje spoljnotrgovinskog deficita zahtevalo bi i osetno slabljenje dinara što bi "poguralo" cene uporedo sa njihovom ulogom u prikrivanju realnog pada zarada i penzija, objasnio je Stamenković.

Imajući sve to u vidu proističe da se celovite reforme ne smeju odlagati, a to podrazumeva pojednostavljenje svih uslova za nove investitore, podršku države izgradnji infrastrukture, kao i odvajanje dela izdataka za penzije od budžeta, naveo je ovaj ekonomista.